

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 12636
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Олександр Штефюк,
16 лютого 1986 року народження, громадянин України,
освіта вища: У 2006 році закінчив Міжрегіональну Академію управління персоналом
за спеціальністю: «Правознавство»,
працює приватним нотаріусом Вижицького районного нотаріального округу Чернівецької округу в місті Вижиця,
виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України № 107 від 30 березня 2026 року, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради Віталій ВДОВІЧЕН- доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензентів - Ігор БАБІН - Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Олена БІЛОСКУРСЬКА - Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Офіційних опонентів - Микола КОБИЛЕЦЬКИЙ - Доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка

Тетяна МАЦЕЛИК - Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри фінансового та податкового права Державного податкового університету

На засіданні «28» травня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Олександр Штефюку на підставі публічного захисту дисертації «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-правовий аспект» галузь знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право,

Дисертацію виконано у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці.

Науковий керівник Ігор Ковбас доктор юридичних наук, професор,

завідувач кафедри доцент публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України:

1. Штефюк О.О. Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: в пошуку оптимального формату. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція*. 2022. №60. С. 34–38.
2. Ковбас І.В., Штефюк О.О. Сервісні повноваження органів місцевого самоврядування: поняття та основні принципи. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції* № 2. 2023. С. 110–115. (Особистий внесок: Штефюк О.О. збирав, обробляв, упорядковував первинну інформацію яка стосується об'єкта наукового дослідження – сервісних повноважень органів місцевого самоврядування, аналізував інформацію, яка стосується понятійно-категорійного апарату, формулював висновки за результатами дослідження; Ковбас І.В. здійснив аналіз законодавства у сфері місцевого самоврядування, їх повноважень та видів).
3. Штефюк О.О. Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування Румунії: загальний нарис. *Академічні візії*. 2025. (43). С. 1–8.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Ігор БАБІН - Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловлені наступні зауваження:

Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування та публічно-сервісні повноваження як окремий його елемент досліджено без порівняння з адміністративно-правовим статусом органів виконавчої влади які, на сьогодні, мають значну кількість таких повноважень. У розділі II «Правова природа публічно-сервісних повноважень органів публічної адміністрації» дисертант зосередив увагу безпосередньо на дослідженні публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування аналізуючи законодавство про адміністративні послуги та адміністративну процедуру. Проте залишено поза увагою наявні у органів виконавчої влади повноваження які реалізуються в контексті надання публічних послуг громадянам у різних сферах. Порівняння адміністративно-правових статусів цих органів дозволило б підсилити думку автора яка стосується передання публічно-сервісних повноважень від органів виконавчої влади до органів місцевого самоврядування. Крім цього, у розділі IV

наголошено що у країнах Європейського Союзу відповідний процес передання повноважень мав свої особливості.

Дослідження публічно-сервісних повноважень у органах місцевого самоврядування крізь призму людиноцентризму. У розділі II «Правова природа публічно-сервісних повноважень органів публічної адміністрації» дисертант вказує що «... концепція людиноцентризму безпосередньо вплинула на впровадження публічно-сервісних повноважень та стала результатом введення поняття «послуги» як форми вираження публічно-сервісної функції держави». Проте ним не наведено аргументованих тверджень які прямо пов'язують появу в органах місцевого самоврядування публічно-сервісних повноважень саме завдяки впливу згадуваної концепції. Залишено поза увагою й виконання Україною зобов'язань щодо імплементації положень Європейської хартії місцевого самоврядування, Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 р. та відповідного Закону України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» №1678-VII від 16.09.2014 р., їх впливу на трансформацію правового статусу органів місцевого самоврядування. Аналіз положень цих документів підсилює застосований у дослідженні цивілізаційний підхід.

Олена БІЛОСКУРСЬКА - Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловлені наступні зауваження:

У дослідженні автор вказує на взаємозв'язок та взаємовплив законодавства про місцеве самоврядування та новел адміністративно-процедурного законодавства, тобто, введеним у дію Законом України «Про адміністративну процедуру». У дисертації наведено приклади реалізації публічно-сервісних повноважень органами місцевого самоврядування, зокрема через діяльність центрів надання адміністративних послуг. Разом з тим, певного уточнення потребує питання взаємодії органів місцевого самоврядування з центральними органами виконавчої влади у процесі надання адміністративних послуг. Залучення додаткових прикладів такої взаємодії дозволило б більш комплексно висвітлити існуючі проблеми координації у взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування та сформулювати конкретні пропозиції щодо їх вирішення.

У межах розділу IV «Порівняльно-правовий аналіз публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування» автором проаналізовано загальні та спеціальні ознаки закріплення адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування та публічно-сервісних повноважень у таких державах як Словенія, Румунія, Хорватія, Італія та Франція. Ці країни, як було згадано в роботі, провели необхідні зміни у своєму конституційному й адміністративному законодавстві. Водночас доцільним виглядало б розширення такого аналізу за рахунок включення держав, які зараз здійснюють гармонізацію законодавства про місцеве самоврядування для вступу до Європейського Союзу. Крім цього використання досвіду країн-кандидатів сприяло б окресленню проблемних аспектів які стосуються інституту публічних послуг та адміністративної процедури. Це дозволило б поглибити дослідження з огляду на

спільність трансформаційних процесів та окреслити додаткові орієнтири для вдосконалення національного законодавства.

В роботі у недостатній мірі відображено причинно-наслідковий зв'язок між завданнями, новизною та висновками. Зокрема, завдання «визначити правову природу публічно-сервісних повноважень та їх зв'язок із загальними категоріями «повноваження», «функція», «компетенція»» не отримало належної концептуалізації у підсумкових висновках дисертації. Разом з тим, вважаємо, що окремі висновки мають описовий характер (наприклад, висновок № 8, 14).

Микола КОБИЛЕЦЬКИЙ - Доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка. Висловлені наступні зауваження:

Не досліджено передумови становлення та формування концепту «сервісна держава». У розділі 1 та 2 дисертант приділяє значну увагу доктринальним положенням які стосуються окремих елементів адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування та вказує на появу публічно-сервісних повноважень як одного з важливих видів повноважень. Водночас, не приділено належної уваги економічним, соціальним та правовим чинникам які вплинули на формування та імплементацію публічно-сервісної складової діяльності органів місцевого самоврядування. Тим більше, у підрозділі 1.2. «Методологія дослідження публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування», автор вказує що використання ним цивілізаційного підходу дозволило проаналізувати різноманітні фактори що вплинули на формування публічно-сервісних повноважень, про те у роботі вони згадуються лише фрагментарно.

Органи місцевого самоврядування як основні суб'єкти надання публічних послуг. У розділі 2 «Органи місцевого самоврядування як основні суб'єкти надання публічних послуг» дисертант вказує на особливості реалізації адміністративно-правового статусу такими органами шляхом надання окремих адміністративних послуг. Проте, незважаючи на назву розділу, наводяться тільки приклади надання адміністративних послуг. Не повною мірою розкрито практичні аспекти реалізації окремих адміністративних послуг крізь призму нового Закону України «Про адміністративну процедуру». Наведено лише окремі приклади адміністративних послуг які надаються органами місцевого самоврядування, проте не продемонстровано процедурний аспект одержання приватною особою таких послуг через етапи адміністративної процедури, застосовані принципи, строки надання, видання адміністративного акту та його оскарження. Автором не повною мірою обґрунтовано положення про те, чому саме органи місцевого самоврядування в Україні є основними суб'єктами надання таких послуг тоді як існує ряд органів виконавчої влади які наділені повноваженнями з наданням публічних послуг, а відтак ними реалізується публічно-сервісні повноваження.

Аналіз принципів адміністративної процедури без їх взаємозв'язку із іншими принципами діяльності органів місцевого самоврядування. Незважаючи на змістовне дослідження впливу принципів адміністративної процедури на реалізацію публічно-сервісних повноважень дисертантом не повною мірою розкрито місце та роль принципів «доброго врядування» які є першоосновою у діяльності органів публічної адміністрації загалом та органів місцевого самоврядування зокрема. Їх теоретичний та практичний зріз тривалий час

здійснюється як представниками науки адміністративного права так й під час вирішення публічно-правових спорів. Наведення прикладів судової практики значно б підсилили позицію дисертанта щодо впливу принципів адміністративної процедури й принципів «доброго врядування» не лише під час надання публічних послуг але й під час вирішення публічно-правового спору та захисту прав індивіда від негативних дій органів місцевого самоврядування.

У роботі міжнародний досвід країн-членів Європейського Союзу висвітлюється через загальний аналіз положень конституційного та адміністративного законодавства в частині закріплення публічно-сервісних повноважень. Дисертантом у розділі 4 «Порівняльно-правовий аналіз публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування» проведено дослідження на прикладі п'яти країн Європейського Союзу та правового регулювання застосування публічно-сервісних повноважень. Проте, автором не сформульовано конкретних пропозицій щодо можливості використання їх досвіду для вітчизняного законодавства про місцеве самоврядування

Тетяна МАЦЕЛИК - Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри фінансового та податкового права Державного податкового університету. Висловлені наступні зауваження:

Реалізація публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування досліджується виключно через аналіз чинного законодавства, проте без аналізу достатньої кількості національної судової практики. Дисертантом проаналізовано актуальне законодавство про адміністративні послуги та адміністративну процедуру за допомогою якого реалізуються публічно-сервісні повноваження. У розділі II «Правова природа публічно-сервісних повноважень органів публічної адміністрації» зосереджено увагу на вивченні теоретичної складової, окремих положень законодавства у якому виражається реалізація таких повноважень під час задоволення приватного інтересу приватної особи коли нею реалізуються суб'єктивні права. З огляду на те що під час реалізації публічно-сервісних повноважень виникають спори щодо ненадання або ж неналежного надання адміністративних послуг аналіз актуальної судової практики збагатило б дисертаційне дослідження практичною складовою. Крім цього, зважаючи на застосування національними судами рішень Європейського Суду з прав людини під час вирішення таких спорів, аналіз окремих їх положень в контексті дослідження позитивно вплинуло б на доповнення практичних рекомендацій удосконалення законодавства в частині реалізації публічно-сервісних повноважень.

У дисертаційному дослідженні не достатньо розкрито порівняльно-правовий аспект співвідношення публічно-сервісних повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Попри те, то у розділах I та II дисертантом ґрунтовно проаналізовано теоретико-методологічні засади та нормативно-правову основу реалізації органами місцевого самоврядування публічно-сервісних повноважень, поза належною увагою залишилося питання їх функціонального та компетенційного розмежування із відповідними повноваженнями органів виконавчої влади.

Водночас варто відзначити, іщо в умовах реалізації реформи децентралізації значна частина повноважень у сфері публічно-сервісної діяльності вже була передана на рівень територіальних громад органам місцевого самоврядування. Однак, істотний обсяг таких повноважень і надалі залишається складовою

адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади. За таких умов особливої актуальності набуває здійснення порівняльного аналізу механізмів реалізації відповідних публічно-сервісних повноважень різними суб'єктами публічного адміністрування.

У дисертаційному дослідженні недостатньо уваги приділено аналізу зарубіжного досвіду держав, які, подібно до України, здійснювала або продовжують здійснювати гармонізацію національного законодавства відповідно до стандартів та *acquis* Європейського Союзу в межах підготовки до членства в ЄС. У розділі IV «Порівняльно-правовий аналіз публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування». (с. 129-148) проаналізовано значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу, який стосується реалізації сервісної функції органами місцевого самоврядування Європейських країн, зокрема Словенія, Румунія, Хорватія, Італія та Франція. Виокремлено позитивні та негативні сторони після процедури делегування повноважень на місцевий рівень. Однак, правове регулювання функціонування місцевого самоврядування в Македонії, Чорногорії, Молдові відбувається у спосіб, подібним до того, що реалізується в Україні: прийняття законодавства про адміністративні послуги та адміністративну процедуру. Детальний аналіз досвіду цих країн доповнив би сформульовані висновки щодо врахування зарубіжного досвіду у національному законодавстві про місцеве самоврядування.

На дисертацію та анотацію Олександра Штефюка до юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича надійшло три звернення. Всі вони позитивні, але містять окремі побажання та зауваження:

Сергій ФЕДЧИШИН - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного права Національного юридичного університету ім. Я.Мудрого:

Здійснивши правовий аналіз публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування в Україні, автору у розділі II доречно було більш детально розкрити зарубіжний досвід адміністративної процедури у реалізації публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування. Зарубіжний досвід підсилив б дисертаційне дослідження, адже забезпечення процедурної складової реалізацією особою своїх прав є вагомим досягненням вітчизняного адміністративного права та європейського поступу української держави в частині впровадження людиноцентристського підходу у діяльності органів публічної влади.

Сергій ПАРАНИЦЯ - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету:

У дослідженні автор вказує на взаємозв'язок та взаємовплив законодавства про місцеве самоврядування та новел адміністративно-процедурного законодавства, тобто, введеним у дію Законом України «Про адміністративну процедуру». Попри наведені приклади адміністративних послуг які надаються органами місцевого самоврядування через Центри надання адміністративних послуг дисертантом не наводяться приклади взаємодії центральних органів виконавчої влади із такими органами в частині надання адміністративних послуг (наприклад, адміністративні податкові послуги які надаються у ЦНАПах за

участі обласних управлінь Державної податкової служби України). Це продемонструвало б існуючу на сьогодні проблематику у взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування та сформувані конкретні законодавчі пропозиції для вирішення цієї ситуації.

Олена КАЛМИКОВА - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету:

Незважаючи на змістовне дослідження досвіду окремих європейських держав в частині нормативно-правового закріплення за органами місцевого самоврядування публічно-сервісної функції та повноважень, дисертант обмежується переліком держав які тривалий час перебувають у складі ЄС (Франція та Італія) та які нещодавно стали членами союзу (Хорватія, Словенія, Румунія). Проте, поза увагою, залишились держави які, подібно до України, виконують необхідні вимоги зі вступу до ЄС (Албанія, Сербія, Боснія та Герцеговина та ін.) та вдосконалюють внутрішнє законодавство у сфері місцевого самоврядування, надання публічних послуг та здійснення сервісної діяльності. Це не повною мірою дало змогу проаналізувати стан правового регулювання у державах які разом із Україною виконують необхідні вимоги у цій сфері. Від цього дослідження б одержало максимальний спектр порівняльно-правової складової з конкретними прикладами.

Крім цього, дисертант звужує поняття «публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування органів місцевого самоврядування» лише до діяльності із видання приватній особі сприяючого адміністративного акту. Проте, залишаються поза увагою істотні зміни які трансформують підхід таких органів і під час виконання контрольних та наглядових повноважень що можуть завершуватись виданням негативного адміністративного акту. Поширення стандартів та вимог законодавства про адміністративну процедуру зобов'язує залучати приватну особу в межах відповідного провадження. Цим самим, надається змога реалізувати можливість активно брати участь у провадженні з метою недопущення прийняття негативного адміністративного акту.

Результати відкритого голосування:

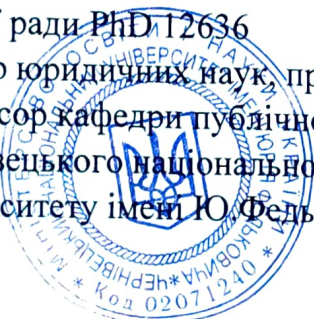
«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 12636 присуджує Олександрю Штефюку ступінь доктора філософії з галузі знань 08 право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради PhD 12636
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри публічного права
Чернівецького національного
університету імені Ю.Федьковича

(підпис)

Віталій ВДОВІЧЕН